

נספח א'3

הכשרת צוותי הצהרונים הפועלים בתוכנית 'ניצנים' בשנה"ל תש"פ

משרד החינוך יכשיר את צוותי ניצנים שיפעלו בתוכנית בשנה"ל תש"פ באמצעות מנחים מטעם זכ"ן משרד החינוך.

תוכנית ההכשרה מתחלקת ל-2 באופן הבא:

- א. תוכנית הכשרה -25 ש' (הנחיה בסיסית) ניתנת לכלל צוותי ניצנים בכל הרשויות.
- ב. תוכנית הנחיה ולווי בתוך המסגרות (הנחיה מקיפה) ניתנת בחלק מהרשויות, למסגרות נבחרות הזקוקות ללווי והדרכה צמודה.

להלן פירוט תוכנית ההכשרה:

א. תוכנית הכשרה -25 ש' (הנחיה בסיסית)

- כלל הצוותים בתוכנית "ניצנים" מתוקצבים להכשרה בהיקף של 25 שעות.
- מנהל ניצנים ברשות יבנה יחד עם המנחה הפדגוגי את תוכנית ההכשרה (הנחיה הבסיסית) בת 25 ש' לצוותי ניצנים על-פי המתווה שלהלן:

מטרות תוכנית ההכשרה (הנחיה בסיסית)

- התוכנית תעצים ותפתח את היכולות המקצועיות של צוותי ניצנים.
- התוכנית תשפר את יכולות צוותי ניצנים בעבודה עם ילדים בהתאמה גילאית במסגרות.
- התוכנית תעניק ידע וכלים מעשיים לעבודה במסגרות עם ילדים בגילאי 3-8 בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד.

השעות תחולקנה באופן הבא:

9 שעות בתחום המנהלי לפי הפירוט הבא:

3 שעות נהלים והנחיות, הערכות לפתיחה וסגירה של המסגרות. התכנים יקבעו עם מנהל ניצנים ברשות.

4 שעות - עזרה ראשונה – רענון . התכנים המעודכנים יפורסמו ע"י המשרד.

2 שעות בטחון ובטיחות - התכנים יקבעו על פי לחוזר מנכ"ל ניצנים .

16 שעות בתחום הפדגוגי לפי הפירוט הבא:

נושאים עיקריים בהתאמה לשלבי הגיל : גן/ בית ספר ולוותק בתוכנית

- ❖ הטמעת עקרונות ומתווה סדר היום בצהרון.
- ❖ בניית תוכנית עבודה פדגוגית של הרכז בביה"ס ושל מוביל/ת הצהרון בגן.

❖ פיתוח אקלים בטוח ומוגן.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
היחידה לתוכניות משלימות למידה

- ❖ היבטים התפתחותיים בגילאי 3-8 .
- ❖ הארוחה כמקדמת הרגלים, אורח חיים בריא ותזונה נבונה.
- ❖ שילוב אמנויות כמקדמי למידה חווייתית.
- ❖ התמודדות עם התנהגויות מאתגרות של ילדים.
- ❖ תקשורת עם הורים.
- ❖ העצמה אישית של צוותי הצהרון.
- ❖ הסיפור כמקדם למידה משמעותית.

ארגון ההכשרה (הנחיה בסיסית)

- על מנהל ניצנים ברשות לארגן קבוצות של צוותי המסגרות בממוצע של 25 משתתפים לקבוצת הכשרה.
- ***מינימום 18 משתתפים ולא יותר מ-26 משתתפים. מעל 26 משתתפים יש לקבל אישור ממנהלת ניצנים במחוז ולצרף את האישור לתיק מנהל ניצנים ברשות.
- מיפוי הצוותים, ככל הניתן, יתבצע על פי מוסד-מסגרת גן/בי"ס וותק של הצוותים הפועלים בתוכנית. יש למלא את פרטי המשתתפים בכל קבוצה בטופס 1
- ***תוספת משתתפים מעבר למתוקצב בקול קורא במימון הרשות.
- על מנהל ניצנים ליידע את המשתתפים במועדי ההכשרה והחתמתם על טופס מוסדר של נוכחות. ידוע המשתתפים במועדי ההכשרה וניהול יומן נוכחות בטופס 3
- על מנהל ניצנים ברשות לארגן את מיקום ההכשרה הכולל את **התנאים הפיזיים** בה ולוודא כי המקום עומד בתנאים ראויים לקיום השתלמות (כיתה, שירותים, כיבוד, עזרים נלווים).
- מילוי משוב באמצעות אפליקציה בסיום ההכשרה- באחריות מנחה הזכיון.
- על מנהל ניצנים ברשות להשתתף במפגשי ההכשרה, לפחות 3 מפגשים ולמלא טופס משוב על ביקור בהכשרה-טופס 4
- ההכשרה תתפרס על פני כל חודשי הפעילות
- מפגשי הכשרה רציפים אחת לחודש
- שעת הכשרה היא בת 60 דקות כולל הפסקה (לא תפחת מ-45 דקות ללא הפסקה)
- על כל המשתתפים בהכשרה להשתתף באופן סדיר במפגשים.
- עמידה בחובת ההכשרה תוכר עד 20% היעדרות.
- זכאות לתעודת השתתפות בהכשרה תנתן למשתתפים בכל המפגשים (100% השתתפות)
- הכשרה אינה מוכרת לגמול.

*****מובהר, כי השתתפות בפועל בהכשרה תחשב לעובדים בתכנית כשעת עבודה לכל דבר ותזכה בשכר בהתאם. מספר שעות ההכשרה בתשלום לעובד לא יעלה על 25 שעות.**

ב. תוכנית הנחיה ולווי בתוך המסגרות (הנחיה מקיפה)

- ההנחיה תינתן בחלק מהרשויות, למסגרות נבחרות הזקוקות ללווי והדרכה צמודה.
- על מנהל ניצנים ברשות למפות את המסגרות הנ"ל.
- המנחה תקבל ממנהל ניצנים ברשות את רשימת המסגרות המומלצות להנחיה ותקיים ביקור ראשון לצורך מיפוי הצרכים של המסגרת.
- בהתאם למיפוי המסגרות תבנה המנחה בשיתוף עם מנהל ניצנים ברשות תוכנית הנחיה (הנחיה מקיפה) לכל אחת מהמסגרות בהתאם לעקרונות מודל ההנחיה טופס 2
- על מנהל ניצנים ברשות לקיים מפגשים שוטפים עם המנחה /ות (הנחיה מקיפה) לצורך מעקב על התקדמות ביעדים שהוצבו בתוכנית ההנחיה.
- אם לא שובצה מנחה ללווי בתוך המסגרות על מנהל ניצנים ברשות לתת מענה, ככל האפשר לצרכים מהשטח.

טופס 2

עקרונות מודל ההנחיה (הנחיה מקיפה)

ההנחיה היא תהליך הדרכה ולווי של הצוותים המובילים בצהרון. ההנחיה מציעה הזדמנות להתבוננות על תהליך העבודה מבחוץ תוך הכוונה, חידוד ומיקוד בסוגיות שונות.

ההנחיה חשיבות רבה בלווי המסגרת ותמיכה לצוות. ההנחיה עוסקת בפיתוח תרבות ארגונית המשלבת ידע, תכנון ויישום מותאם לגיל הילדים ולצוות המסגרת.

מטרות ההנחיה

1. שיפור יכולות מקצועיות וכישורי הצוותים בצהרון.
2. שיתוף פעולה וחלוקת עבודה נכונה בין אנשי הצוות ומול הילדים.
3. העצמת הצוותים ומתן תחושת מסוגלות.
4. הפעלה מיטבית של הצהרון לפי תוכנית עבודה סדורה, התנהלות נעימה של הילדים והצוות.
5. שביעות רצון של ההורים מתוכנית "ניצנים".

מודל ההנחיה

- **מפגש ראשון** של המנחה במסגרת יוקדש **לתצפית מלאה** על התנהלות המסגרת: אינטראקציה של צוות הצהרון עם הילדים, אינטראקציה בין חברי הצוות, מידת השימוש והישום של התוכנית הפדגוגית, אינטראקציה בין צוות הצהרון וההורים, הזנה, בטחון ובטיחות, מתווה סדר היום. בבית הספר מעורבות הרכז הבית ספרי והכנת ש"ב.
מטרת המפגש: לערוך מיפוי צרכים בהתאם למטרות שלעיל.
- **מפגש שני** של המנחה יתבצע עם צוות המסגרת **שלא בזמן הפעילות**. מטרת המפגש: לערוך שיח סביב ממצאי התצפית, לקבוע סדרי עדיפויות להתערבות ולבנות תוכנית עבודה ללווי השנתי. (עד שעה)
- **מפגש שלישי ואילך** תצפית, שיח ומשוב בהתאם לתוכנית ההתערבות וכן נושאים "כאן-ועכשיו" על סיטואציה אמיתית שמתרחשת בתוך המסגרת. הטמעה ולימוד תוך כדי מתן דוגמה אישית ויישום מסרים, כלים ומיומנויות שהועברו בהנחיה הבסיסית.
*במהלך המפגשים חשוב לחזק את היכולת של הצוות ולתת כלים לאתגרים שהועלו ע"י הצוות.

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
היחידה לתוכניות משלימות למידה

- **לאחר מפגש חמישי יש לבצע עצירה והתבוננות** במפגש עם צוות המסגרת. תוצר מצופה: בחינת התקדמות על הרצף ומתן תחושת מסוגלות והעצמה למודרכת ועדכון תוכנית העבודה.
 - **לאחר המפגש האחרון יש לבצע מפגש צוות לסיכום ומשוב.**
- *** על המנחה לתעד את המפגשים במערכת האינטרנטית של הזכ"ן.

במסגרת ההנחיה המקיפה יש לעבוד בהלימה לנושאים הנלמדים בהנחיה הבסיסית

להלן הנושאים העיקריים בהתאמה לשלבי הגיל : גן/בית ספר ולוותק בתוכנית

- ❖ היבטים התפתחותיים בגילאי 3-8
- ❖ הטמעת עקרונות ומתווה סדר היום בצהרון
- ❖ בניית תוכנית עבודה פדגוגית של הרכז בבית הספר ושל מוביל/ת הצהרון בגן
- ❖ פיתוח אקלים בטוח ומוגן
- ❖ הארוחה כמקדמת הרגלים, אורח חיים בריא ותזונה נבונה
- ❖ שילוב אמנויות כמקדמי למידה חווייתית
- ❖ התמודדות עם התנהגויות מאתגרות של ילדים
- ❖ תקשורת עם הורים
- ❖ העצמה אישית של צוותי הצהרון
- ❖ הסיפור כמקדם למידה משמעותית

משרד החינוך
 המינהל הפדגוגי
 תכניות משלימות למידה

תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	תאריך המפגש + נושא	דוא"ל	טלפון נייד	סמל מוסד ניצנים בו אני עובד/ת	שם משפחה	שם פרטי	מס' סידורי

חתימה: _____

משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
היחידה לתוכניות משלימות למידה

טופס 4

ביקור בהכשרות - דף משוב

שם מנהל/ת ניצנים ברשות: _____

תאריך: _____ שם הרשות: _____

מיקום ההכשרה: _____ שעות: _____

קהל יעד: גננות /סייעות /מורים / הטרונגי / אחר _____

מס' נרשמים למפגש: _____ מס' נוכחים במפגש בפועל: _____

שם המנחה: _____ סוג: מנחה זכיון משרד החינוך/ אחר _____

נושא/י ההכשרה: _____

סמן במקום המתאים

הערות	לא	כן	מרכיב
			<u>פתיחת המפגש</u> : קיימת פתיחה ו / או קישור לעשייה קודמת/ מפגש קודם
			נושא המפגש מתאים לקהל היעד
			<u>מהלך המפגש</u> : הפעילות מקדמת את המשתתפים לקראת הבניית ידע (תוכן / מיומנות)
			שימוש בדרכי הוראה מגוונות
			שיתוף פעולה של המשתתפים במפגש
			שימוש בדוגמאות יישומיות מהשטח
			אווירה נעימה במפגש
			המפגש מעניק כלים לשימוש בשטח
			<u>סיום המפגש</u> : המשתתפים ענו על משוב בסיום המפגש
			תנאים פיזיים: המקום עומד בתנאים ראויים לקיום השתלמות (כיתה, שירותים, כיבוד, עזרים נלווים)

רציתי להוסיף...
